

สาระของการปฏิรูประบบราชการไทย

การปฏิรูประบบราชการไทยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆอันเป็นปัจจัยจากทั้งภายนอกและปัจจัยภายใน นั้นมีการกำหนด ขอบเขตการดำเนินการไว้ ดังนี้

๑. การปรับบทบาทภารกิจและโครงสร้างส่วนราชการ รัฐทำงานเฉพาะภารกิจที่จำเป็นและทำได้ดี กระจายอำนาจให้องค์กรเอกชนภาคธุรกิจเอกชน และประชาชนเป็นผู้ดำเนินการมากขึ้น
๒. การปรับรูปแบบและวิธีการบริหารงานใหม่ มุ่งบริการที่มีคุณภาพสนองความต้องการของประชาชน
๓. การปฏิรูปวิธีการงบประมาณ โดยเน้นผลลัพธ์ (Result-Based budgeting) และมีการควบคุมตรวจสอบให้โปร่งใส
๔. การปฏิรูประบบบริหารงานบุคคล โดยจัดระบบนักบริหารระดับสูง การให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสมเป็นต้น
๕. การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมค่านิยมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปรับตัวในการทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อสาธารณะจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์หลักในการปฏิรูประบบราชการ มีการกำหนดไว้ ๔ ประการ ได้แก่

๑. จัดโครงสร้างหน่วยงานภาคราชการให้ชัดเจนระบุผู้รับผิดชอบและภารกิจ
๒. จัดระบบงบประมาณที่ดี
๓. สร้างระบบทำงานที่รวดเร็วและเป็นธรรม
๔. ปรับปรุงกลไกการทำงานให้สามารถแข่งขันได้

กลไกหลักของการบริหารจัดการแนวใหม่ได้ปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณให้แตกต่างไปจากระบบเดิมอย่างชัดเจนในหลายประเด็น ได้แก่

๑. จุดเน้นจากระบบ งบประมาณปัจจุบันที่เน้นปัจจัยการผลิตและกระบวนการดำเนินงาน มาเน้นผลผลิตและผลลัพธ์

๒. การวางแผนเปลี่ยนจากเดิมที่เน้นผลปฏิบัติการที่มีรายละเอียดของแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม มาเป็นการเน้นผลผลิตและผลลัพธ์
๓. การจัดทำได้เปลี่ยนจากการกำหนดวงเงินบนพื้นฐานงบประมาณของปีก่อนมาเป็นการกำหนดวงเงินและภาระงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า เพื่อแสดงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากภารกิจที่ได้รับอนุมัติ
๔. การจัดสรรงบประมาณ จากเดิมที่แยกตามวัตถุประสงค์ของหมวดรายจ่าย ๗ หมวด เปลี่ยนเป็นการลดเหลือ ๕ ประเภทเพื่อความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ
๕. ความรับผิดชอบจากเดิมไม่ได้กำหนดชัดเจนมาเป็นการกำหนดผู้รับผิดชอบต่อผลผลิต/ ผลลัพธ์ที่ชัดเจนขึ้น
๖. การควบคุมจากเดิมที่เน้นการตรวจก่อนจ่าย (pre-audit) และการควบคุมภายนอก มาเป็นการเน้นการตรวจสอบหลังจ่าย (post-audit) และควบคุมภายใน
๗. การรายงานผล เปลี่ยนจากการเน้นรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณมาเป็นการเน้นการรายงานผลเปรียบเทียบกับผลผลิต/ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น